

આતશની જાલવાણી તથા બંદગી
કરવા અને આરે મહોનાનાં
આરે રોજના જશનો વીરો
વા એ જ.

છપાવી જાહેર કરનાર,

મોખેદ રતનજી રૂશતમજી કાંગા
તે એક ગરીબ મોખેદ.

મુબમ્બઈ વરતમાંત પરમ.

કીમત બે આના.

સને ૧૨૪૭ હમ્મજદજરી-સને ૧૮૭૮ ઇસવી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

દી બા ચો.

આ ચોપાનીગ કાહડવાની મતલબ એ કે
 ધરમ સંબંધી જીવેને લાગેચ વલગેચ તેવોએ કાંઈ
 લોકોને નહીં શમજાવેઆને લીધે ટોલામાં ગણતરી
 થી કેટલોએક ગુનાહ વધતો જતો માલમ પડવાથી
 તેનો અટકાવ થાએ અને અનજાણીઆં જરતોશતી
 શાહુઓ તેવીશે જાણે તેટલા વાસતે મારી નાકેશ
 શકતી પરમાંણે શમજાવાને બિલત ધરી હુનખીલો
 છપાવી હને જરથોશતી શાહુઓને તે શમજવા
 આવવાની વીનતી કરી હતી અને એ જગાના
 આલેક શાહુઓનો રજા લેઈ તેવી જગાનાં નામ
 તથા કેકાંણું જનાવવા છતાં તથા મારાં હુંડખીલ
 શદાઅરાં હધીપતી શાહુઓએ પોતાનાં પતરોમાં
 છાપવા છતાં આપણા ટોલામાંથી એ વીશેનો
 શોખ ગુમ થવાથી, કોટ મધે શેક દાદાભાઈ
 નોશરવાંનજ દાદીશેકની દરેનેહરેનો તા. ૯ મી
 જુન અને રવીવારને દાહાડે ધણાંમા ધણાં શોની
 અંદર માંણશે થાએઆં હતાં અને તેને બીજે
 દાહાડે ધોભીતલાવ બપર શેક જમશેદજી દાદાભાઈ
 આંમરીઆની દરેનેહરેનો વીશ પચીશ માંણશે

તેનો મોખેદ શાહુઓ વધારે હતા. હવે તેનોજ
 જરયોશતી શાહુઓએ વીચાર કરવો. કે જેવારે
 કોઈ શમજાવનાર મહે પણ શમજાવાવારાજ
 એપરવાઈ કરી, જાનવા છતાં પ્રશ્ન છતાં ધેરમાં
 ભરાઈ બાએલાની માફક અઠવા મેદાનોમાં બેસી
 તારી મારી જુથી સાચી કરવાની મેલી દેઈ શમ
 જવા આવવાની કંઈજ ઊલટ ધરતા નથી. તે
 પણ હવે જે ઊલટ ધરી છે તે ટોલાના પ્રાએ
 દાને મારે આગલ આહુજ રાખશું, હવે હમારે
 ઈરાદો છે. છેલ્લે આ જોગવાઈએ ઊપલી બંધે
 દરેમેદરોનાં મુતવલી શાહુઓનો તથા જે હધીપતી
 શાહુઓએ હવેને આશરો આપી પોતાનાં વખ
 ભાએલાં પતરનો શદાખરાં હુંદલીલ છાપી ટોલા
 ને જાહેર કરીજી છે તેવા શાહુઓનો ઊપકાર
 માંજુ છેલ્લે એજ મખશુદ.

લા૦ મોખેદ રતનજી રૂશતમજી કાંગા.

તે એક ગરીબ મોખેદ.

આતશની જાલવણી તથા અંદગી કરવા
અને ખારો મહોજાનાં ખારે
રોજના જશનો વીશે
વા એ જ.

પાક દાદગર દાદાર હોરનજદની મદદ હોજો.

શાહેબો, આજ રોજે તમે દીનદાર નર
થોશતીઓને ભિગા કરવાનું કારણ એ છે કે
આપણો નરથોશતી ટોલો જે આગલા વખતમાં
ધણી વખણાએલો અને પવીતર ધરમ પાલનારો
કેહવાતો હતો તે હાલ લગભગ હરધી શદી થઈ
દીન હોપર દીન ધણી નખલી હાલતમાં તે શાયે
જુદદીનવારા શાહેબોનાં બલકે રાજ કરતી શરકા
રનાં થપકાનો આવી ગીઓછે. તેમાં લગભગ
એક દાહેકાની અંદર દર વરશે વધારે માઠી હા
લતમાં આવતો જાય છે. આપણાં નરથોશ
તીઓમાં ખાહટો ભાગ ખીન રોજગારી છે, તે શાયે
પોતાની કીરતીમાં ઘટારો કરતા જાય છે તેનું
કારણ શું ? કારણ એન કે આપણાં નરથોશ
તીઓમાં ધણી ખાહટો ભાગ ધરમ સંબંધી તથા

નીતી સંબંધી ઘણાં બેદરકાર થતા જાય છે. બોદાતાલાએ જે સાહુબાને બખ્શેશ કરી છે પણ તે બખ્શેશ કહે રશતે વાપરવી તે વીંશ તેમાંથી ઘણા સાહુબો ગણત રહેછે. જેથી તે સાહુબો પણ કોઈ નહીં ને કોઈ માંઠી અવશયામાં આવી પરી પોતાના નેઆંગાંનેની નેલવેલી કી રતીને જાંબ લગાડે છે. તે બધાનુ કારણ શું? કારણ એજ કે જેવો પાશે દોલત ભરપુર છે તે છતાં તેવોને ગરરી તે સાથે બાહારનાં દેખાવની પ્રીતીઆરી વધતી જાયછે. ગરરી છે તે પ્રનાં થવાનું મુલ છે. દાખલા તરીકે જેમ શાહાનશાહ જમશેદે બુરા લોકોનાં પ્રેય બાધાથી ગરરી કીધી જેથી તે નાંનીઆ પાદશાહ વતીક બોદાતાલાનાં કોપમાં ગીરફતાર થયા. તો હાલ તકોબ રી કરનારા કેટલાએક મગરૂબ શેઠીઆવો ગમે એટલો બાહારનો દેખાવ રાખે અને પોતાનાંજ હમજાતીઓને માંઠી હાલતમાં રેહવા દે તો ખ ચીત બોદાતાલા તે શાંખી શકે નહીં. પેહલુતો તેવોને ધરમ શુધારવાની હઠડે દાજ નહીં. પોતાનું પન મન ધસપસુ, પછી આગલ શુધારો કરવાને ઠેકાણે આર દીન ભીગે વધારને વધારે ગુતારો થાતો જાયછે અને તે સાહુબોને પણ પછી કંઈ જમજ પરતી નથી, જેથી આખા જરથો

શ્વતી દોલાને ખમણુ પડે છે. જો તે નાંખીયાં શા
હુઓ^૧ દાલ ઊપર લઈ જરયોશ્વતી ધરમ પાછે
અજવાલાનો લાવવા માંગેતો ખચીત બનવા વગર
રહે નહીં. પણ તે શાહુઓની ખોદાની બખશેશ
છતાં કેટલાએક ખરખુશામત અને એક બી
જાની આપખુદ મતલબને વલગી રહેછે. હવે
ધરમ શું બંધી જરયોશ્વતીઓનાં દીલ શુશ્વત ઈ
આને મુરદાલ થઈ ગએલાં પાછાં થેકાંનાં ઊપર
લાવવાને કોણ બંધાએલા છે. તો હું કેહુચ કે
એ કાંમ અથોરનાંનેલુછે.^૨ અથવા તેઓને માથે
વડાપણું ધરાવનારા દશતુરોનુંછે. પન અરશેશ
છે કે તેવોને કોઈ સારો રશતો શુજ પરતો નથી
અને તમામ જરયોશ્વતીઓનાંજ નહીં પણ આ

^૧ નાંખીયા શાહુઓ એટલે મુંબાઈની પંચા
યતના અકાબરો અને બીજા શાહુઓ મલી એક
કેનેતી થેડવી ધરમનુ અજવાલું કરવા માંગેતો
કંઈ વીલમ નથી.

^૨ દશતુર શાહુઓ તથા નોબેદ શાહુઓ જેવાં
કે આદર્શનવાલા તથા નોહતા પંથકી શાહુઓ
તથા બુજરોગ નોબેદો મલી ધરમનો શુધારો
ચોક્કશ હુદનો થોડો થોડો કરેતો ખચીત બનવા
વગર રહે નહીં અથવા અકાબર શાહુઓને પણ
નેહનત પડે નહીં.

લમનાં તાંણાંમાંથી નીકલવાને કોઈ રશતો નજર
આવતો નથી. હવે જોવોકે હાલ મુંબાઈ જેવાં
શેહરનો ધણા ભણેલા અને વીદવાન દશતુરો
મહી આવશે. તે છતાં તેવો પોતાનો દરજ્જો
શું કરવા ભુલી જતા હોશે. ખોદાના કોપનાથી
અને આલમના તાણામાંથી નીકલી ઘટતી શાખા
શી મેલવેતો નહીં અને તેમ નથી. ખચીત ધર
મનો અને ટોલાનો શુધારો કરવા માંગેતો બનો
શકે પણ લેઆનતી અંગરેજનીઆશ તરફની હ
શદ અદેખાઈ અને પાપી લોભ દીલમાંથી દુર
કરે તેવારેજ બને. હવે હમો દશતુરોનેજ થપકો
આપતા નથી. જે વીદવાંન બેહુધીન શાહુઓ છે
જેવો ધરમની શીલશુશી શમજે છે તેઓ પણ
મતલબને વાશતે ઈઆ એક બીજાની તરફદારી
ને વાશતે તેમ કરેછે. ૩ તે ઊપરાંત આપન જ

૩ બેહુધીન શાહુઓ ધરમની ખુબી શમજવા
છતાં મતલબને અથવા ખર ખુશામતને વલગી
પોતાનો દરજ્જો ભુલી જાયે છે. કોઈ ધુપા
રેહી એક બીજાની શામને પોતાની મતલબને
વાસતે મોહટાં મોહટાં પુસાતકો કાઢાડેછે. અને
પોતાનું ખર્ચ નાંમ આપવાને ઠકાંણે ખુને બેશી
કોઈનું ભલતું નાંમ આપી બમનો નરથોશતી
ટોલામાં શક અથવા વેહુમ ઊતપન કરેછે. તે

રથોશતી ભાઈઓમાંથી એક શાદો દેખાદેખીથી રવઈઓ પરી ગીઓ છે કે કોઈનાં બોલેલાંને વળન આપવા કરતાં પોતાનાં વીચારમાં આવે તેન કરવું, એક બીજાની તરફદારી કરવી એકન તરફનું સમજ તે ઉપરજ વીચાર બાંધવો. ઈ તીઆદી તેમ કરવાનો શય્ય એનકે હાલી શરવે ઘેરે ઘેરનાં હાકન થઈ ગીઆ છે. કારણ કે કોઈની શતા અને જાપતી ચોકશ હદનો રેહવી જાઈએ તે રહી નથી. એન દલગીરી ભરેલું છે. આને દીન ભગે નરથોશતી તોલામાંથી

દરશત કરતા નથી. તથા કોઈ શાહુયતો મતલબ જાલવવા બાહરનો બોહતો જાહેર દેખાવ આપી ધરન શુધારવાના બાંહનાથી ઓર ગુતારો કરેછે. એન દલગીર થવા ભેવું છે.

૪ નરથોશતી તોલામાંથી ઘણો બોહારો ભાગ ધરન શયંધી પછાત રેહતા જાય છે. તેન કારણ એનકે આપન નરથોશતી તોલામાં બાલકોને પેહલેથીજ ઈઆને ઈંગરેજ ઈશકોલો માં જવા આગમન ધરનની ખુબી શમનવાને ઈશકોલોમાં ચરતા માંએના અકવાનીતી શમનવાને બંદોબસ થવો જાઈએ નથી તેવાને બચ પણથીજ ધરનની માફીતી દીલમાં થશી જાય

ધણી ભાગ ધરમ શંખધી પછાત રહેતા જાએ છે. પોતાનાં નેઆંગાનોથી ચાલતો રશતો મુક તા જાએછે. એતલુજ નહી જશનો ગંમબારો બાપદાદાના દીવશે વીશે એક બીજાને દેખીને ધરમ કીરીઆ છોરતા જાએછે, અને બોલેછે કે આજે વખત નથી, ધંધો નથી. હેવાં જુકાં બા હાના કાહારેછે, અને બીજો વાંકો ખરચ કરતી વખતે ઊલત ધરેછે. જોવોકે રાત દીન નાટકો માં જવું, એક બીજાને દેખી પેરવાશનો એકને ફેકાંણે દશધણી ખરચ રાખવો, બાધા ખોરાકમાં એકને ફેકાંણે ચાર વાંનીનું પકવાન ખાવાનો શોખ રાખવો. અને ધરમ કીરીઆ કરાવા વીશે બેદરકારી કરી હાલમાં નબલો વખત છે હેવું બોલવાને હીમત કરેછે. જો ભાગચોગરીએ તેવી કીરીઆ કરવાની જરૂર ૫૨જ આવી પરતો કાં તીઆંપરનું છાંતીઊ કરી તે વીશે કોઈબી ચોકા

અને પછી પારકા ધરમ શીખવવામાં આવે તો એકેદમ તેવા ધરમ ઊપર દીલ બાંધે નહી. અને બેજો ધરમની ખુબીનો તોલ કરવાને બની આવે જોયો પોતાનાં બાપીકા ધરમ ઊપરથી દીલ ઊ તારી નાંખે નહી. હાલ જે શુધારાને નાંખે ગુતા રો વધતો જાએછે તે આપણા તોલને અપા તી કેલવણીનું મુલ્ય છે. તે ઊખેરી નાંખવું જોઈએ.

શી કે તનવીન કરવાને બેદરકારી કરેછે. જેથી કાંઈ કાંઈ ધરમગુરુ બેપરવા રહેછે એથીબી તેઓના ધરમ ઊપરનો ઇતખાર ખોલો નજર આવેછે હવે એ બધાનું મુલ કારણ શું? કારણ એનકે આપણા નરથોશતી તોલાનાં બાલકોને નરથોશતી ધરમ શંબંધી ગનેઆંન આપવાને કાંઈ પકો બંદોબશત નથી. જેમ તેમ શદરો પેહરે એા એટલે નરથોશતી થાઈ સુધે પછી ઇશકોલો નાં મેલી હાલ ચાલતી ઈંગરેજી કેલવણી આપવાની કાલજથી પોતાનાં બાપીકા ધરમની ખુબી ન શમજાવતાં મોહરો બીગારો થાએ છે. પછી તેવી બાબદો વીશે ઈઆને ઈંગરેજીન કેલવણી અને તેનો ખોલાશે શમજી તેવા ધરમ ઊપર ઇતખાર રાખી બાપીકા ધરમની બેદરકારી કરે તેનાં નવાઈ શું, જેથી એ બાબદો ઊપર લાગતા વલગતાઓએ દેઆંન આપવું અને હજી કાંઈ મોડું થઈજી નથી તેટલાં કોઈબી ઊપાય કરવા કે આપણુ નરથોશતી તોલાનાં કોઈપણ આગલ ચાલતાં માંકો બનાવબને નહી. નો એમનું એ મજ બેદરકારપણું ચાલશે તો ખચીત એક દાહ કામો વધારે શરમ જેવું થઈ પડશે. તેવા બુરા શરાને તુકરેથીન અટકાવી તોલાની આબાદી કરવી, આમીન.

શાહેઓ, આતશની જાલવણી કરવા વીરો
આતશની નેઆગ્નિશત મધે જે પ્રમાણ આવેલું
છે તે સમજાઈ છે.

અવશતા.

ગુણમેઝે ગુણરેશુઆ અહુરા આરમેતામ તેગુદશીમ
દશુઆ.

અવશતાનો શાર.

અગ્ને હોરનજદ મને પુરાઓથી દુરરાખ
ધણી શનપુરન (મનશની) અને તવાનાઈ આપ.
અવશતા.

મરેનેશતા મેનીગુ મજદા વંધોહીઆ જહાઓ આદા
અશાહનો એમુઅદ વોહુ મનંધા ફરેરુમ રફેરાએ વોવરા
અથાને દોએશીમાએ.

શાર.

અગ્ને જુનોરગ મીનો હોરનજદ હું બહુ
મનનો ઇઆને અકલનો પકટનાર છેહી તે મને
આપ. શવાબ જે જુલમ ટાલવાને હીમતદાર છે
તે લલી મનશનીની શરદારીથી છે. રામશની
મુરાદ મુજબ ચાપુ ઇઆ અખાડું.

અવશતા.

હઆવે એમિકરા તા ખશયરહીઆ અહુરા હઆ વં-
ધેગુશ અશેસ મનંધા ફરે મરેતા આરમેતે આશદેના ફર-
દખીઆ.

શાર.

ને તારી કહીઅત અને પાદશાહી શરદારી

અ પ ને ભલી મનશનીનાં શાગરદો છે તે જીપર.
અને બુજોરગ શમપુરન મનશનીની દીનના કાંમ
માં (નારી) ખસલત (નેક કર).

અવશતા.

અદરાતાંમ જરથુશતરે તમુઅશચોદ ખખીઆડ કથ-
તેનેમ દદાએતીમ પોપુરઆતાતેમ મનધશચા વધેપુથ મજદા
શીઓયનહીઆ અચા ઇઆચા પુખદખીઆચા સરેશિમ
ખશથરેમચા ખશનોથર અહુરહે મજદાડ નેમમતે આત
રશ મજદાપુ અહુરહે હુદાઓ મજશત ઇઆજત.

શાર.

અએ હોરમજદ એ રવેશે હું ને જરથો
શત છેલે. તે આગલ આલવાથી, મારાં તંનની
મારા જીવની શખાવત બહુમન અમશાસરૂંદને
આપું ઇઆને મારો જીવ પ્રીદા કરું. કાંમ કર
અશોઈનાં અને ને શખુન બોલુ તે શાંભલવા
લાએક શેહરેવરને અને ખુશહાલ કરુંઅ હોરમ
જદને અને નમુચ તુને અએ આતશ હોરમજ
દનાં (નુર) ને કીનાં આપનાર બુજરોગ ઇજદને.

૫ આતરેશ મજદાઓ એતલે આદર હો
રમજદને. આઠરો અહુરહે મજદાઓ પોથર
હુનો અરથ પણ આદર હોરમજદને એટો શમ
જવો. હેનું જાણવું એજે અવશતાનો “આતરે”
હવો શખદ આવેલો છે તેનો અરથ “આદર”
થાએછે. અને આ શપણ થાયછે. તેથી કદાચ
અવશતાની માએનીની ચોપડી કાઠનાર શાહુઓ

અવશતા.

આથરો અહુરહે મજદાક પોથર તહમ આતરથ પો-
થર અહુરહે મજદાક આથરો અહુરહે મજદાક પોથર

પણ પેહલ વેહલો અરથ “આદર” ને થેકાંણે
“આતશ” લખી ગીઆ હોએ પણ જાંહાં “ગેતી”
આતશના બાબદ આવી છે જોવા કે શોનો ખો
રાક મુકવો તેની શબ્દાલ કરવી ઇતીઆદી અને
આદરને ઇઆને આદર ઇજદ પ્રેશતાનાં મેહલ
ઊપર તેને શનજતું જેમકે ખેટો ઇઆ ઇજદ
હેવા ખેતાબ તે મીનો પ્રેશતા શાહેબને લાગુ
પરે છે. દાખલા તરીકે જેમ અરદીએહશત અમ
શાશપંદને તથા આ ગેતી આતશને ચાલુ બો
લીમાં અરદીએહશત હેવા વાકીઅ બોલવામાં આ
વેછે. કેટલાએક શાહેબો ગેતી આતશને પણ
અરદીએહશત અમશાશપંદ બોલે છે. તે બુદ
ભરીગ છે. આતશના મેહલ ઊપર આતશ ને
આપણને ફનીઆદારીનો કારોબાર ચલાવાને ઇ
અજદાં શાહેબે શપુરદ કરેઓ છે તેથી આપર
અગતનુ કામ કરવા બાદ તેના બદલાને શોળ
કાથી તથા ખુશબોદાર વશતુની આપણે ભેત કરી
લેનો બદલો આપીએ છેઈએ. જો આપણે તેમ
કરવાનો ગણતરી કરીએ તો ખોદા તરફનાં
પ્રેશતા શાહેબનાં તકશીરવાર ગણાઈએ. આદર
ઇજદ અને અરદીએહશત અમશાશપંદ આપણ
ને મીનો જહાંનમાં એહશતની જગા આપવાને
નાં કેહુ અથવા આપે નહી. જેમ કેરશાશપને
નહી આપીગ તેમ. હોના બોલશો બુનદેશ મધે
તથા વીરાફ નામા મધે આવેલો છે.

અરેનંધો શકુઅંધો મજદદાતહે એરીઅનાંમ અરેનો મજ-
દદાતનાંમ કાઊઅધઅહેય અરેનંધો મજદદાતહે આયરો
અહુરહે મજદાક પોથર કહિઓએશ હુશરઅંગહે વરોએશ
હુશરઅંગહે અશગુઅંતહે ગરોએશ મજદદાતહે એયશતહે
વરોએશ મજદદાતહે કાઊઅધઅહેય અરેનંધો મજદદાતહે
આયરો અહુરહે મજદાક પોથર રેકુઅંતહે ગરોએશ મજ-
દદાતહે કાઊઅધઅહેય અરેનંધો મજદદાતહે આયરો
અહુરહે મજદાક પોથર આતરેશ સપેંતહે અરથેશતારહે ઇ-
જત પોરો અરેનંધ ઇમજત પોકરો એશજાઅ આયરો
અહુરહે મજદાક પોથર મદ વીશપેળીઆ આતરેળીઆ
અશયરો નફેદરો નેરીઓ શંઘહે ઇજતહે.

શાર.

આતશ હોરમજદના બેટાને તું અએ આતશ
બેટા હોરમજદનાં. આતશ હોરમજદનો બેટા ઘણો
તુરનંદ અને શાએદેનંદ હોરમજદનાં પેદા કી
ધેલાને ઇરાંની તુર હોરમજદનાં પેદા કીધેલાને
કેઆંની તુર હોરમજદના પેદા કીધેલાને આતશ
હોરમજદનાં બેટાને, કેઅશરોવરને ઇઆને
ગોશાને, એએશને વર હોરમજદનાં પેદા કીધેલા
ને ઇઆને ગોશાને, કેઆંની તુર હોરમજદનાં
પેદા કીધેલાને આતશ હોરમજદના બેટાને
રેવંદ પાહાક હોરમજદનો પેદા કીધેલો
છે તેને, કેઆંની તુર, હોરમજદનાં પેદા કીધેલા
ને, આતશ હોરમજદનો બેટા, આતશ બુન્દોરોગ
વરધીનો કરનાર પેહલવાંન, ઇજદ ભરેલાં તુરને.

ઈજદ, ઘણી તંદરોશતીનો આપનાર, આતશ હોરમજદનાં બેટાને, અને તમામ આતશોને, તથા પાદશાહોનો નામ નેરીઆસંગ ઈજદ છે.

અવશતા.

હમ્મસનેમય વહમમેય હુબેરેતીમય કુશતા બેરેતીમય વંતા બેરેતીમય આફરીનાંને તર્જીમ આતરેશ પોયર અહુરહે મજદાઓ ઇમ્મશગીઓ અહે વહમીઓ ઇમ્મશતીઓ ખુશ આક વહમીઓ તમાનાડ મશીઆકનાંમ કુશત બોહઆદ.

શાર.

ઈજશને કરવે કરી, નીઆએશ કરવે કરી, ખુશબોઈ સુકવે કરી, સંભાલ કરવે કરી, જાંદ ગોઈ કરવે કરી, ઇઆને શવાયતુ કાંમ કરવે, ઇઆ બીજાઓ પાશે કરાવવે કરી, આફરીન કરમ તું આતશ હોરમજદનાં બેટાની, તું ઈજ શને નેઆએશ કરવાને લાએક છે. ઈજશને ને આએશ કરવાને લાએક થાઓ.

અવશતા.

અહમાએનેરે ઇમ્મશ થવા બાદ કરા ઇમ્મજાએને એશમા જશતો બરેશમા જશતો ગોજશતો હાહુમનો જ સતો દાએતીઓ એશમે ખુશઆડ દાએતીઓ બાએદ ખુશ આક દાએતીઓ પેથવે ખુશઆક દાએતીઓ કપશીએને ખુશઆક પરેનાઈશ હરેથરે ખુશઆક દહમાઈડશ હરથરે ખુશઆક આતરેશ પોયર અહુરહે મજદાક શાયે ખુશએ અહમીઅ તમાને મદ શાયે ખુશએ અહમીઅ તમાને રાયે

બુદ્ધિ હમીઅનમાને વખચથર બુદ્ધિ અહમીઅ નમાને
દરગેમચેદ.

શા.૨.

જે નરદ તુંને હુનેશ બુજોરગીથી આરાધે,
એશમને હાતે, (ઈઆને શાફ શોજ કાદી અથ
વા પુશબોદાર ચીજ જેવુંકે અગર લોખાંન બોઅે)
અરશમને હાતે, જીવાંમને હાતે, હાહિઅનીમને
હાતે, કાથીજી મુકવું થાઅો. પુશબોઈજી મુકવું
થાઅો, અરબીજી આપવું થાઅો. ૬ ગાંથજી મુકવું
થાઅો. જવાંન શરદાર થાઅો, નેક શરદાર થાઅો.
અઅે આતશ બેરા હોરમજદનાં તું બલતો રેહું
અે ધરમાં હુનેશ બલતો રેહું, અે ધરમાં રોશન
રેહું, અે ધરમાં વરધીનો કરનાર થા, અે ધરમાં
દેર મુદત લગી ઈઆને કેઆમતનાં વખત શુધી.

૬ આ અરબી બોલવીશે હુમે ૧૨૪૪ એનદજરદી
નાં શાલનાંએક ચોપાનીઆની મારફતે બોલાશે કી
ધા ને વીદવાંનેને કપકોપણ આપેલોછે. જેવીશે થના
ગુનાહનો જોખમવતીક તેવોનેશર નેકેઆછે. જેનો
આજલગીન કોઈઅે બોલાશે કરેઆ નથી. તેવીશે
હાલ વખત રોકવાની કંઈજ અગત જોતો નથી.
વખત પોંચતે વધારે બોલાશા શાયે કોઈ શને
તજો ભલા જરથોશતી શાહુબોની શેવા બજાવશું.

અવશતા.

એવે જરૂઆનેમ ઉપશુગંમ કરશે કેરેતીમ હદ સુગી
આઠ વંગોહીઆઠ કરશે કેરેતોએદ.

શાર.

બાલાતર એજમતી હથીઆર, બેચમર
ગ કરનાર બલાં હથીઆર સાથે બેચમરગ કર
શે. હચાને કેચામતને દાહાડે શજવન કરી વગર
નોહોતનાં કરશે. (હચાને પાછાં જીવતાં કરશે)

અવશતા.

દાહઆઠમે આતરથ પોથર અહુરહે મજદાઠ આશો
આથરેમ આશો થરાએતીમ આશો જીતીમ પોહરે પાવ-
રેમ પહરે થરાએતીમ પોહરે જીતીમ મશતીમ મપાનો અ
શુએ વેરીમ હેજુઆમ ઠરેને કશે અરેતુમ પશચેતે મસેતેમ
મજદાઠમે કપેરે આથરેમ નેરેહાંમ પશચેતે હામ વેરેતીમ
એરેતો જામંમ હપકતીઆંમ થરેશુમ આસનાંમઅ અશક
નાંમઅ આસેતો ગાતુમ જગાહરેમ તોથરેશાંમ આસનાંમ
પ્રજ્જતીમ.

શાર.

આપ મને અએ આતશ હોરમજદનાં બેટા
તેજ આશાંની, તેજ પરવરશ, તેજ જીવવું, ધણી
આશાંની, ધણી પરવરશ, ધણુ જીવવું, દાંનાઈની
જીઆદતી, મીથી જબાંન, રોવાંનને હોશ, પછે મો
હટાનાં મોહટી અકલ, દુશમનને તોરવાનાં બાલા
તર મરદાંનગી, પછે નેક કામનાં (હચાને બલા

કાંમતો) પગમાં શખતી અને કઠિચત બે ખોવા
બી તરીજે હીશે દીન અને રાત મલી આરાંમ
ઈઆને શુણ અને શેતાબ વખત ઊપર ઊઠવું,
બાળુનાં કઠિચત, નાંમદાર જાતી અકલનાં ૫૨
જંદ.

અવશતા.

આતરશ મજદાડ^૭ અહુરહે ઇએખીઓ એમ હાંમ
પચેને ખશનાંજનીમચ શુરીમચ વીશપેખીઓ હચ એજીઅતે

^૭ આતરશ મજદાડ અહુરહે એટલે આદ
ર હોરમજદનો, ઇઆને આદર ઇજદ પોતાના
આતશ ઊપર શોજ કાઢી અથવા ખુશ
ખોદાર ખોરાક મુકવાને માહેચ. શાહેઓ
તને દરીઆ કરો, જો ગેતી આતશને હોરમ
જદનો બેટો કહીએતો ખચીત આપણને જુદદીન
વાલાના તાંણાંમાંથી છુતવું મુશકેલ થઈ પડે.
તેઓ એટલુંજ પુછે કે તમારો આતશ શું
હોરમજદનો બેટો થાય? તેવારે શું લોકો નો
હનામાં લેએ છે, બીટી પીએ છે, પગ તલે ચાં
પેછે, પાંણીથી ખુજવી નાંખેછે. ઇતીઆદી તેને
હેરાંન કરેછે. તેવારે તમારા ખોદાતાલામાં તથા
તેના છોકરામાં શું કંઈ પોતાનો ખંચાવ કરવા
ઈઆ કરાવાની શખતી નથી, પછી તેનો જવાબ
આપણે શું આપવો. અને વલી આપણા પવીતર
આવશતાથી તો આદર ઇજદ ૫રેશતા ઊપર

હુ ખેરેતીમ કંશતા ખેરેતીમ વંતાખેરેતીમચ શપેતમ વીશ
નાંમ પરમરેતાંમ આતરશ જશત આદેદીઅ ચેમ હપ્પહં
ખેરેતે ફરમરથવાડ અરમશદે આતરેમ શપેતતેમ એજમદે

શાર.

હોરમજદનાં આતશ ઊપર શહવાર અને
શીજ ખુશખોદાર ખોરાક મુકવાને ચાહેચ
શરવે આદનીઓથી ખુશખો મુકવાની અથવા
પાસખાની કરવાની અને જાંદગોઈ કરવાની ખા
હુશત રાખેચ હાંઆને આતશની શનમુમ જનારા
ઓનાં હાત ઊપર નેગા કરેચ જેમ દોશત દોશ
તથી આશા રાખે છે તેમ. ખુશરોગ આતશન
આરાધું.

અવશતા.

આતરશ મજદાઈ અહુરહે ખશગુતો અદખેશતો હં
ગદંગેમ કંપ થવા હપ્પશોઅદ ગેડુશ વાંધવ ઊપ વીરનાંમ
પોકરે તામ્મશ કંપથવા વેરેજીઅદ્યે મન વેરેજીઅતેચ હપ્પ

શાખેત થાએ છે તે ધેઆંન આપવા જોગ નિ
હેવું નાઈ નાકેશ નત છે. તે નાઈ ખોલવુ વા
જખી છે કે નહી તે વીશે ધરમ શંખંધી
નાહીતી ધરાવનારા વીદવાંન શાહુખોનો વીચાર
શું છે તે જોવાને હજો તથા શરવે જરથોશતી
ધનતેજાર છેહંએ એજ વીનની.

શાએઃ અંધહે કંઈઆખશંધહે ગમએ જગેશ તાખશકનો
હઆડુ જુઆહી એમદ આયરે આફરીગિતામ.

શાર.

(તેવા ધણી ઊપર) હોરમનદનો આતશ
(ઈઆને આદર ઈજદ) દોવા કરેચકે તું ખુશાલ
એઆજર અને ધરાએલો રેહે. આળાતર ગોશપં
દાનો દોલો, આલાતર એરાએનાં ફરજંદ તુને
હઆદા થાઓ. તારી મનશનીનાં તવી મુરાદ
જાહેર થાઓ. જેવી મુરાદ હોરમનદની છે તે
હોરમનદની ખુશી મુજબ આખરની રાત લગીન
હવથી હવતો રેજે. એ રવેશ આતશ દોવા
કરેચ.

અવશતા.

હઆ અહમાએ એશમેમ બેરતે હેકુશ રાયેશ પરેશ
તીમ અશહે બેરેજ હઆજદાતાંમ.

શાર.

ઈઆને જે કોઈ શોજ કાથી શુકી રોશનીનાં
જોએલી પાક શવાબની ઊમેદ મુકે તે ધની ઊપર
હુવી દોઆ કરેચ.

હવે તનો શાહુએની ખાતરી થઈ
હશે કે દાદાર હોરમનદે આદરને અને આતશ
ને કેટલો દરજજો આપેલો છે. આતશને હને
શાં રોશન રાખવો. તે ઊપર શુકી કાફી

તથા ખુશખોદાર ચીજ નેલવાને હોકમ છે. જ્યેથી
 ને આપણા જરયોશતી શાહેઓ બનતી જોગવા
 ઇએ અથવા હનકારાને દાહાડે ઇઆ ખચીત ક
 રીને આતશ બેરાંનની શેઆલગરેને દહાડે અ
 થવા આદરનં જશન લિપર શુખરલેઈ આતશબે
 રાંન જાએ છે. એ ધણું ખુશી ભરેલું છે. પણ
 દલગીરી એજ છેકે આપણા ટોલાનાંથી દાહાડે
 દાહાડે એ પવીતર શવાબ કરવાની ચાલ કમતી
 થતી માલમ પડે છે. આપણી વશતીનાં ધણો
 મોહટો ભાગ તે વીશે બેદરકારી કરે છે. આપણુ
 શરવે જરયોશતીઓએ દર રોજ પાક કેબલાની
 શનમુખ જઈ દોવા માંગી પછી દુનીઆદારીનાં
 કાંમનાં વલગવું જોઈએ. ભાઈ શાહેઓ આપણુ
 તો ઇનશાન છેઈએ તે સાથે કુદરતની તરફથી
 આપણને અકલનું ગોહર બખશેશ થએલું છે.
 એટલુંજ નહી પણ શારાં કાંમનો અને માકાં
 કાંમનો હીશાય મીનો શાહેબને આપવાને બંધા
 એલા છેઈએ, તેવારે બનતા શુધી દાદાર હોર
 મજદને પશંદ પડતાં ભલાં કાંમ જલદી કરવાં
 જોઈએ. પછી બચાં કચાંની શંભાલ કરવાને અ
 થવા પોતાની તંદરોશતી જાલવવાને કોઈબી શચા
 ઇ ભરેલો રોજગાર કરવો જોઈએ.—જો રાત
 અને દહાડો પેટનોજ શીકર અથવા બચાં પાલવા

નીજ ફીકરમાં ગુંતાઈ ખોદાઈ પ્રમાણથી ઊલટા
 ચાલી હેવાંનપણું કરવું તે ઈનશાન માતરને છાજે
 નહીં હવે આપણા ટોલામાંથી થોડા ઘણા જર
 થોડાની શાહેઓ દર રોજ આતશખેરાંન અકવા
 આદરાંનની જગા ઊપર જતા નજર આવે છે.
 તેપણ ઘણાં ગરીબ તથા વચ્ચે વાંગેના કોઈ કોઈ
 નજર આવેછે. ફેહલે વાંગેનાં શાહેઓ તે કોઈ
 દહાડે જોવામાં આવતા નથી, ફક્ત વરશ એકનાં
 ખોદાઈ એ ચાર તીરત ઊપર આવવા શીવાએ
 જાંને આતશખેરાંન તથા આદરાંન તે શું વહી
 જો હમકારે જોહવે દહાડે આવતા હોએ તે
 રૂપીઆ એકનાં આંનાં એ હોએ તેનાં વચ્ચે વાં
 ગેનાં અને ફેહલે વાંગેનાં એ ચાર નજર આવે
 છે તેજ દહાડેની ભરીજી છે. જોવારે ખોદાવો
 જોએને ખુદરત તરફની બખશેશ છતાં એદર
 કારી કરે તેવારે બીજાએને ઊતેજન તે કેમ
 જાય. અને ધરમ ઊપર ગરીબ જરથોડાનીઆણુ
 અકવા શુધારાણું જુથુ ટોલ ગાલનારા શાહેઓ
 નાં દીલ ઊશતપાર કેમ થાયે. હવે ફેલા ઊપર
 કહેલા શાહેઓ પણ ખોદાઈ તીરતને દહાડેન શ
 ખડ ધગલાબંધ લાવે અને ગરીબો પણ પોતાની
 ગુજાશ માફક અથવા માનેણુ હોએ તેટલું લાવી
 શરવે આતશ ઊપર ચઢાવાના કાલાવાલા કરી

વધતા પછી વરીક બોલેવાલા શાહુબોને આપી
 બધું શુખડ મધાવાની કાલજી રાખે છે. જો કે
 અપ્રંગાનીઆમાં એક કટકો વરીક મધાવાની
 જગા નહીં હોય તોપણ દેવાનાંપણું કરી મઠાવા
 વીશે બોલુ કરે છે. અને એક કટકો મહરાવતાં
 વખતે ધગલાબંધ આતશ પરાગંદે થઈ જાય
 છે. અને તેની કકરશ બોલેવાલા શાહુબોનાં પગ
 નીચે આવે છે. એટલુંજ નહીં પણ તે શાહુબોથી
 પેલા વેરાયલા આતશ ઊચકવાને પણ બનતું
 નથી. એકતો અંદરનો તાપ ખમીએ નહીં, બી
 જી તો પેલા નીચે પડેલા આતશ ઊચકવા જાય
 તો તેવો ઊપરજ બીજા આતશ રખે પરે હેવી
 ધાશતીનાં રહે છે. તેવું થએઆ છતાંબી વધારા
 નાં શુખરનાં મોઠા મોઠા ટુંગર જેવા ધગલા પરે છે
 જેથી પછી કોઈ બેચકલો કંઈ જીથો ગીલો કરે
 છે. એટલુંજ નહીં પણ તે વીશે જાહેર પતરોનાં

૮ વધારાનાં એટલે મોહુટે દહાડે જે શુખર
 વધે છે તે મુખ ચોકાશી શાયે ઊંચુ રાખવાનાં
 આવે છે. દરરોજ એક એક પાંતી ભરીને માંણ
 શો બોલેવાલા શાહુબોને કાઠી આપે છે. તેની કુંચી
 ઈઆને શુખર મેલેલા ચોરદાની કુંચી આતશ
 બેરાંમનાં ગુંબજનાં રાખે છે. શુખર કાઠતી વખ
 તેજ માંણશોને આપે છે. જો હું સારીપેઠે જાણીએ
 છુંએ. આ બીનાં મુંબઈનાં આતશબેરાંમની છે.

પણ લાવવાને સુકતા નથી. તેવારે તેમ કરવાનું
 કારણ શું. શું જોડણી શુખડ આપણ સધાવાના
 હોઈએ, તે જોડણી એકજ દહાડાને બદલે દરરોજ
 થોડું થોડું ચરાવીએ તો તે શવાળ નહીં લાગે ?
 હાં એ કહીએય કે તે વધારે શવાળ લાગે. અને
 કાલાવાલા કરી વધારે પછંશા આપી આતશ વેરા
 વાર કરે તો આર શવાળને બદલે ગુનાહ લાગે.
 તેવારે પછંશો ખરચી ગુનાહ કરવો એ દોષખી
 લોકોનું કાંન. - વલી શરવે કોઈ એકેદમ આતશ
 બેરાંન બેરાંન શુકર ચરાવાની કાલજી રાખે છે.
 અને આજીઆજીનાં આદરનાં બેરાં અઢવા દા
 દગાં બેરાં એક પટેલે વતીક ચરાવાની ગણતરી
 કરે છે. તથા દાદગાં બેરાં અઢવા ઘેરાં આતશો
 બેરાં શોખાં લાકરાં વતીક નેલતા નથી. કોઈ
 કોઈ આદરનાંનાં જતા હોય તો રૂપીઆ એક
 નો આનો એક ઠંઆને શેકડે છ જના જોવાનાં
 આવે છે. શહેરો આતશની નેઆએશ મધે કંઈ
 એમ આવેલું નથી કે આતશ બેરાંનનેજ ધગ
 લે ધગલે શુખર સધાવવું અને આદરનાંનાં
 અથવા દાદગાં બેરાં નહીં સધાવવું. નીઆએ
 શનાંતો શાશ ખોલું લખાંન આવેલું છે કે આ
 તશ રોશન રાખવો. તેમ કીધાથી આતશ તજો
 બેરાં દોવા કરેય કે તમારે તાંહાં ગોશપંદાની અને

૨૨જાંદોની વરધી થાઓ. શાહુઓ આતશને દા
 દાર હોરખનદે જેમ મરતયો આપેઓ છે તેમ
 ન આપણે નરથોશતીઓએબી આતશખેરાંમ
 શાહુએને પેહલાદરજજાના,આદરાંનશાહુએને બીજા
 દરજજાના, અને દાદગાં અથવા ઘેરમાંના આ
 તશને તરીજા દરજજાનાં ગણેઆ છે. પણ કૈયે
 એમ નથી આવેલું કે એકજ આતશને એકેદમ
 ખોરાક આપવો અને બીજાને ઇઆ તરીજાને
 નહી આપવો એમતો છેજ નહી. તેવારે આપણાં
 ટાલાંનો નેહુટો ભાગ ગણતીથી અથવા બેપ
 રવાઈથી ઘેરનાં આતશનીતો બીજાકુલ સંભાલ
 રાખતા નથી. દીન ભગે સલીની પેતીથી નવા
 આતશ કરેછે. એ વીશે હને ઘણી અજમાએશ
 કુરી છે. અને તમા શાહુઓ પણ શારીપેકે શન
 જતા હોશો. આજે શલીની પેટી થઈ તેથી ઘેર
 ની આખર ઘેરમાંજ રહેછે. પારપડોશી વટીક
 જાણતાં નથી.જેથી આપણાં લોકોમાંથી ઘાશતી
 ભાગી ગેઈછે. જો પાર પડોશીને ઘેર આગલની
 માફક કોઈને નાચારીએ લેવા જવા પરતા હોએ
 તો તેવો જરાબી પોતાની આખરને અથવા થપ
 કાને બીહ પણ તેમ બનતું નથી.ઘેરે ઘેર શલીની
 પેટી. પણ શાહુઓ આપણે પાર પડોશીના
 હપકામાંથી નીકલ્યું પણ જે ગેબનો શ હુબ શરવે

જગા ઊપર હાજર છે. તેનાં અને આદર ઈતદ
નાં અથવા અરદીએશત અમશાશપંદના કોપનાં
થી છુતવું મુશકેલ છે. તેથી શરવે શાહુઓએ
તે વીશે ચોકશી રાખવી અને દર રોજ શુતાં
અને ઊથતાં આપણે જાતે તજવીજ રાખવી. તે
શાયે ઘેરનાં છોકરાંને અથવા માંણશેને તાકીદ
કરવી. શાહુઓ પહેલી જતન અથવા બંદગી
આપણે ઘેરના આતશની દરરોજ ખુશ્યો મેલી
પેહેલી કરવી, પછી મોહલાનાં આતશની કરવી
તારખાદ આદરાંન શાહુઓની ખીદમતમાં જઈ
બંદગી કરવી અથવા હમકારે જેવે દાહાડે તે
જરૂર જવું પછી દરરોજ પાદશાહના કદમ નીચે
ઈઆને આતશયેરાંન શાહુઓની હજુર બનતી
ખુશ્યો લેઈ જઈને બંદગી કરી દેવા માંગવી.
જેથી તેવા શાહુઓ ખોદા તાલાની આગલ અને
આતશ ઊપર નેગેઓની રાખનારા પ્રેરેશતા શા
હુઓની આગલ શરખર રહે.

હવે બારો મહીનાના જશનોવીશે શમજાગી છે.

શાહુઓ આદર મહીનાના જશનનું, આપર
ગાન બાજ, આપણ આપો મહીનો કરીએ છે
ઈએ જેને મેજ કીધી હુવી ચાલુ બોલી છે. કોઈ
ગુજરેલું હોએ તેને પેહલે વરશ અને શખતી
વાલા શાહુઓ દરવરશ તે ધણીનાં દીશાને દહાડે
આરથી વધુ મોખેદો પાશે જશન કરાવે છે. અને

આતશની નેઆશત તથા આદર ઈજદનું અપ્ર
રંગાન કરવાનો આવેછે. તે ઊપરથી ખોલણું
શાખેત થાએમ કે આદર અને અરદીએશત પ્રે
શતાની તથા આપણું રખશણ કરનાર ગેતી આ
તશની ખુબીથી તેમ થઈછે છે.

દેએ મહીનાનું જશન દીન તરણ ગણવા
માં આવેછે. દેએ મહીનો અને દેપાદર, દેખેર,
દેપતીન રોજનાં હેવા તરણ રોજમાં આપણ
શરવે નરથોશતીઆએ દર ધેરે ધેર અપ્રરંગાન
ખાજ કરાવી તે પ્રેશતા શાહુખોની આગલ શર
ખર રેહણું જોઈએછે કે મુશકેલ વખતે તેવો
ની મદદથી જગતનો શાહુખ આશાન કરે. પણ
તેમ જોવામાં આવતું નથી.—અગર તે જશન
ની કીરીઆ પોતાના ધેરમાં કરતા હોએ તો
શેંકડે પાંચ જણા હોશે. તેને બદલે જશનને
નામે ખાવાનું કરેછે. આખો મહીનો જેમકે ૫લાં
નાનો વારો ૫લાનાંનું જશન, તેમાં ૩૧)થી૩૧૧
શુધીની ૫ી આપી જાંહાં શર અને ઘણી વાંની
નું ખાવાનું હોએ તાંહાં જવાની કાલજ બતાવે
છે. અથવા લાગતા વલગતા જેનીજરોની શરમ
થી પણ જણું પરે છે. પછી જન્મવાની વખતે જઈ
ગરબર શરબર કકા મશકેરી કરી જન્મતી વખતે
હુરેહુરે હેવા જંગલી પોકારો કરી જશન કરેછે

કોઈજ શેજશાજ શેકડે દશ જનાં કુશતી કરી બાજ
 ધરી મુગેભાને શુકર ગુજાર કરી બાજ મેલી કુશતી
 કરતા હોશે પણ મોહટો ભાગ તેમ કરવાને શમ
 જતા અથવા કાલજી રાખતા નથી. તેમજ જ
 શનની કીરીઆ થતી વખતે તેવો સામેલ રેહી
 બંદગી કરી પ્રજા આદા કરતા નથી- એટલુંજ
 નહીં બલકે જશનની કીરીઆ કાંહાં કીધી કોણે
 કીધી, તેટલીબી પુછપરછ કરતા નથી. અને હુવી
 કાલજી રાખનારાબી શેકડે દશ મલી આવશે.
 વલી કોઈ વારાદાર તો ૩૧) આપી ગેરનાં પંથકી
 ને શોર છે. તેવન શતુમ ભનવા આવે તે સાતે
 પેલી સાશની લેતા આવે. તેવા સાશની પન કરતી
 વખતે પ્રકત ખાવાનીજ વાત શમજે છે. તેને
 કેમ અને કેવી તરેહથી ખાવી તે તો શપનાં શર
 ખું છે. એતલુજ નહીં કોઈ વારાદાર તો બબર
 ચીનેજ ભિધર આપેછે. પછી તે ધનીધરમ કીરી
 આ કરાવી જમવા બેશતી વખતે પેલી મેનનો
 છુંછો ભાગામાં મેલેછે. પછી તેવી ભનેલી ચીજ
 અથવા દરજ પાતરામાં રેહી જાયે તો તેનીકંઈ
 કાલજી રાખતા નથી. હુવાં જમનવારને જશન
 નો દરજજો આપવો એ બેઅકલી ભરીભી છે.
 જશન તેનેજ કેહવું કે જશનનું આપ્રંગાંન
 બાજ ભનાંતી વખતે પાતે શાંમેલ થઈ પાંચ

અવશતા પટી બાજુ ધરી આશની કરવી, એને
 નશન કેહેછે. એજ પરનાંણે બારે મહીનાનાં
 બારે રોજે કરવું શજાવારછે. પણ બને તાંહાંશુધી
 પોતાના ઘેરમાં કરાવવું જોઈએ. તે વખતેબી હજાર
 કાંમ હોએ તોપણ બને તેમ ભનતી વખતે ઘેરમાં
 ના શગલાવોએ કુશતી પાદીઆવ કરી શાંભેલ
 થવું જોઈએ. વહી તેવી કીરીયા થતી વખતે ઇઆ
 બાજુ રોજે ભનાવતી વખતે તે જગા શાશુ અને
 શશાઈદાર રાખવી જોઈએ. તથા પુશખોદાર વ
 શતુ જેવુકે મલબારી શુખર જેમાથી અતરનાં
 જેવી શુગંધી નીકલે તથા લોખાંન, અગર, બોએ
 હેવી ચીજ બારવાથી તેના પુશખોદાર શુગંધ
 નીકલવાથી મીનાનાં અને ગેતીનાં તથા આપણા
 નેઆગાનેનાં પ્રોહરો પુશાહાલ થાએછે. તેશુ
 ગંધી તથા અવસતા વાંનીના મીના ખોરાક તેવો
 શાથે લેઈ જાએછે, બાકી જાહતી અને શારી
 પ્રરતો અને પાંચ દશ વાંનીના પકવાંન એ જીવ
 તાં માણુશને વાસતે છે. એક બીજાની શવારત
 ને વાસતે એક બીજાને ઘેરે ઘેર વેંહુઅવાને વા
 સતે શેકડો રૂપીઆ ખરએછે. તમો ગમે એટલા
 રૂપીઆ ખરઓ, પણ જીપર કેઈ તેવી બંદગી
 અથવા શુગંધી નહી હોએ તો પછશા પાંનીના
 નાંખવા જેવુ થાએ છે. પન આજે તો શેકડો

તેણે જનાં એ વીશે ગણતરી કરતા નજર આવે છે. શુખર બારે તો પાવલે શેરને ફેંકાંણે બારે બારે ફરીયા ફરી કોઈબી જાતનાં લાકરોં તે ઉપર શુખરનો વેર ભીજવી તેણે પાંની છાંતેણુ તેવો તાછો બે દોરીએ ઇઆ ચાર દોરીએ શેર આપે તો લેણું. લોખાંન મતોરોં કરતાં નખેતર વા પરે છે અગરની વાત તો શમજેજ નહીં, હેવી શુગં ધી બારે છે. જેથી આપણુ રાખશી^૬ મનનાં અને આપણને તેવા ધુવાથી દીલ કમકમી નાંપશુંદ થઈ પરે. તેવારે પ્રેશતા શાહુઓ અથવા અ શોના પ્રોહરો તે કેમ ખુશી થાએ. તે ઉપર ત બોજ ભીજલશી શાહુઓએ ઘેઆંન આપણું, અને બનતી જોગવાઈએ પુરતી તજવીજ રાખવી, વલી પાંચથી પચીસ રૂપીઆ ખરચી મીથાઈ જેવા કરે તેનાં ગી વાપરણું તે શોણું અને બને તાંહોં શુધી મોઘાનાં મોઘું વાપરણું. ખાનાની પછવાડે રૂપીઆ ખરચવાને ઠંઈજ બખીલી કરવી નહીં, ગુજાશ નહીં હોએ તોપણુ શવારતને વાશતે કરણુ અને જો મોએદે પ્રવખશીઅથવા ઇજશને કરવાને પુછી હોએ તો વખત નથી, ધંધો આકરી નથી ઇતીઆદી ગરીબાઈ જનાવી રૂકત અપ્રરંગાંન

^૬ રાખશી મનના એટલે શખત મનના અથવા દીલનાં ઇઆ વીચારનાં.

શત્રુમનુષી કેતલેએક ઘેર હુધાર રાખેછે. જો
પઠવા વીશે આનો અરથો આનો વધુ માંગે તો
કોઈ કોઈ તો એકદમ ઇતર થઈ જઈ હલકા
શમુન વતીક ખાખેદોને વાપરે ઇતીઆદી. ૧૦

૧૦ દે મહીનો અને ખોરશેદ રોજે આપતુ
ભલુ કરનાર ઇઆને આપણ શરવે જરથોશ
તીઆને શારો અને પવીતર રશતો ખતાવનાર
જે આપણો નાંખીઓ પેગમખર શાહુખ જરથો
શત હતો તેનો ગુજરીગીઆનો દાહાડો છે. એ
દહાડે દરએક જરથોશતી શાહુખોએદુનીઆંદારીતુ
ઠાંમ છોરી ઇઆ હાફીશોની રજા નેલવી અથવા
આપીને શરવે કોઈએ તેવા પ્રેશતાને દરજજોનાં
શાહુખની યાદગારી કાએમ રાખવા. એ દીને અ
પ્રરંગાન બાજ, પ્રરખખશી ઇજશને વીગરે કરાવી
અને તો શેઆવ પણ ઇજાવી તે શાહુખનાં ૫
રોહરો આગલ આખાં વરશની થાએલી ગપલ
તીની તોજેશ કરી પેદાનાં કરનાર શાહુખ પાશે
માફી માંગવી જોઈએ. પણ અપ્રશોશ છે કે
હાવા ખોહટે દરજજોનાં શાહુખની ઇઆદી રાખી
આપણ દોલાખાં શેકડે દશ જનાં અપ્રરંગાન
બાજ કરતા હોશે. એજ દલગીરી ભરીજી છે.
દાહાડે દાહાડે એ નેક રશતો આપણા તોલાખાં
થી ગુમ થતો જાયેછે. તેમથવું જોઈએ નહી
એજીપર લાગતા વલગતાઓએ ધેઆંન આપવું.

શાહુબો બહુમન મહીનાની અને તેનાં જશનની તથા ગેશપંદોની શંભાલ કરવા વીશેનો ખોલાશે આવતા મહીનામાં જુદોજ તમે ભલા જરથોશતીઓ આગલ કરશું. તેથી તમે શાહુબોનો વધુ વખત રોકવાને દરશત જોતો નથી.

અશપંદાદ મહીનો અને અશપંદાદ રોજનું જશન પણ જરૂર કરવું તે પણ દર ઘેરે ઘેર દરન બાજ કરવા. એ જશનનું અપ્રરંગાં બાજ હપતન અમશાશપંદનું કરવામાં આવે છે તેનું જાણવું એકે પ્રેશતા શાહુબોનું એક મુકરર મંડલ ઇઆને મંડલી ફરવેલીછે.જેથી એ પવીતર જશનની કીરીઆ કરવાની દરએક જરથોશતી શાહુબોને પ્રજ છે પણ દલગીરી એછે કે હાવું જોઈતું જશન શેંકડે પાંચ જનાં જમજે છે. અને તે વીશે બીજા શાહુબો અખાદા કરે છે. જો જોખેદ પુછવા જાએ તો કેટલેએક ઠંકાંજુથી જ વાળ મલેછે કે એતો તમારું ખાવાનું છે અથવા વખત નથી ઇતોઆદી જવાબ આપેછે.

પ્રરવરદીન મહીનો અને પ્રરવરદીન રોજનું જશન ટોલામાં જોહટો ભાગ અપ્રરંગાં બાજ કરાવેછે. તોએ જોવો ચીંબાવલા અને મન એકલ દોકલ રાખનાર હેવાં જોહટાં જશનની કઈ દરકાર રાખતા નથી એજ દલગીરી ભરેલું છે.

અરદીએશત મહીનો અને અરદીશત રોજ
જુ નશન જાને શમજતાજ નથી તેમ શે'કડે નેવું
જના ગણત રેહુછે. અને કોઈ કોઈજ એ જ
શનની ખુબી શમજ દરનખાજ કરાવેછે. હવે અ
રદીએશત અનશાશપંદ જે તમામ આતશોનીશ
ભાલ કરનાર, તે શાયે બેહશતની આવી રાખનાર
તેનેજ આપણે બુલી જઈએ એ દલગીરી ભરીભિંચે.

ખોરદાદ મહીનો અને ખોરદાદ રોજજુ જ
શન તેતો શોએ પાંચ જના જાણતા નથી તેમ થવુ
જોઈએ નહી કારણ કે તે વરશો ઊપર મોકલ છે.

તીર મહીનાનું જશન વખણાએલું એટલા
ઊપરથી છે કે તીર ઈજદ શાહુખ વરશાદનું વર
શાવવુ કરી આપણ ઈનશાંન માતરને જીંદગી જા
લવવા ખોરાકની વરધી કરે છે. તે શાયે ગમખા
રનાં દાહાડા લાગુ પરવાથી આપણાં ભાલાં બઈ
રાંવોએ^{૧૧} મીથાઈ નેવા કરી શવારતે વેંહુચવાનાં

^{૧૧} મીથાઈ નેવા કરેછે એતલે તેવો હુવુ
શમજેછે કે એ ગમખારમાં તો જરૂરજ કરવુ
જોઈએ. ઈઆ દશમાને દહાડેતો મીથાઈ કરવી
જોઈએ. હુવા વરશના પાંચ દશ દહાડા વાંકો
ખરચ કરી કોઈ કોઈતો કરજ કરી શવારતને
વાશતે શખતી ઊપરાંત દગલુ ભરી પછી તેનો
જોખમ અથવા પાર ગુજરેલાં ઊપર નેલેછે. પછી
કરજ અપાએતો અપાએ નહી તો જેમ તેમ પ

શ્યમ્ને તીરીઆનનુ કીધુ હેવું શનજેછે. અને જે ધણીને ગેર પેહલુ વરણ કાઢને ગુજરેઆનું હોય તેવો તેમ કરેછે, બાકી કાઢ કાઢતો એ તીરથ ગમવાર અને જશન સાથે પરવાથી તે દહાડેજ જરા વધારે ઘેર હેવી કીરીઆ થાય છે. તેથી રૂપીઆનો હરવો બાકી બીજા જરતોશતી ભાઈઓ ગણતી કરેછે તેમ થાવું જોઈએ નહીં.

અમરદાદ મહીનો અને અમરદાદ રોજનુ જશન ખોવાય સરખું થાઈ ગીઝીછે. જે શાહેય તમાંમ આરવરો અને તમાંમ દાંના ઊપર શર દારી ભાગવે છે તેની આરાધના કરવાને, તેજ શાહેયને ભુલી જવું એ દલગીરી ભરીઊ છે.

શેહરેવર મહીનો અને શેહરેવર રોજનુ જશનતો જાને જરથોશતીઓમાં નહીજ હોય તેમ થાઈઊ છે. જે શાહેય તમાંમ ધાતુઓ ઊ

ટાવવું. હવે હાવો કધંગો ખરચ કરવાથી તે ૫ રોહરને શું શાયેદો થયો. કંઈજ નહીં આર ગુ નાહ થવા સરખું બને છે. જે ભનવાનું છે જોને! લતીનો પ્રોહરો શાયે લેઈ જાયેછે, તે વીશે તો અતીશે ગણતી કરેછે. અને પેલી કીધેલી મી થાઈનાં ખુમચા બજારે બજાર ખાહલે ખાહલે પ્ર રવેછે. અપ્રશોશ છે કે આજે ખાહટો ભાગ તેવી પધેલી ચીજ કરંદીઓમાં ભરી રેલવેની મારપ્રતે એક ગાંમથી બીજે ગાંમ વતીક ખાકલેછે જોને જુ દદીનો ઊચકી જાયેછે. તેમ થવું જોઈએજ નહીં.

પરશરદારી ભાગવે જ્યોતિષ આ ગેતી દુનીઆને
પાએઆ આવે તેનેજ ભુલી જવું એ ગાંડાપણ છે.

તેહર મહીનો અને તેહર રોજ જેને મેરગાં
નનુ જશન કરીને કેહવામાં આવેછે. મેર ઇજદ
તમાંમ જંગલોનો પાશબાંન છે. તે શાહુબની
વરશમાં એક વખત ઇઆદી ઇઆને ખશનુમન
શાયે હારાધનાં કરવાને રૂપીઆ એકનાં આંઠ આના
ગણત રહે છે. તેમ થવું જોઈએ નહીં.

આંવાં મહીનો અને આંવાં રોજનું જશન
આપણા ટોલામાં પરખેઆત એટલા ઊપરથી
છે કે પાંની જે તમાંમ દુનીઆને જવારવાને અને
નીલાવી રાખવાને પેદા કરીછે તે ઊપર અ
રદુઈશુર પ્રેશતો ખાવકલ છે. તે પ્રેશતાની હા
રધનાં કરવાને જરૂર બ'ધાએહુ' રહેવું જોઈએ.
તે આપણા ટોલામાં ૩૧) નો પોનો ભાગ તેવી
કીરીઆ કરેછે. બાકીનાં તેમ કરતા નથી તે દલ
ગીરી ભરેછે છે.

હવે મારા દાનેશમંદ શાહુબાએ વીચાર કર
વો જોઈએ કે દાદાર હોમજદે આ ગેતી દુનીઆ
પેદા કરી તેને નીલાવી રાખવા અને તેનું પ્રતનું
ચકર જારી રાખવા જે નેમનુક કરી છે. તે ને
મનુક ઊપર દર એક પ્રેશતા શાહુબને મુકરર
કરેલા છે. તેવારે આપણ દરેક જરથોશતીઓએ
તેની નેમલી વખતે હારાધના કરી, પેદાના કરનાર
શાહુબ પાશે તદરોશતી આહવી. એ આપણી

બલકે તમામ ઇનશાનોની અગ્નિ પ્રજ્વળે. જો
 તેમ ન થાયે તો ઇનશાન અને હેવાંન શરખાં
 હેવાં નોધાયે. શાહુએ આ બોલણું બંધ કરતાં
 તમને આટલું તો મારે જનાવણું જોઈએ કે હમે
 કંઈ વાદવાંન અથવા ઘણું શીખેલા નથી. હમે
 જે પણ કરીએ છેઈએ તે આપણા દશતુર શાહે
 બોલેલા અવશતાના બોલાણા કરી ગીયા છે,
 તેવી કેતાબો ઊપરથી મારી નાકેશ શખતી પર
 માંણે તેમ કરવાને હીમત કર છેઈં તેનું કારણ
 એજ કે હું કંઈ શીખેલા નથી તોબી હયોરનાંનના
 દરજ્જો શું છે તે મારી અક્લ પરમાંણે શમ
 જી છું. તેટલા સારૂ મારી ઘણી કમ શકતી (ઈઆ
 ને ખરમની ઘણી તંગી) છતાં મને મુગ્ધ બેશવા
 ને અથવા લોકોનાં તાંનાં શમજવાને દરશત લા
 ગતું નથી. વલી તે ઊપરાંત વાએજ જેવું પવી
 તર નાંમ આપણું નાંમીઆ ટોલામાંથી નીકલી
 જાયે એ બનાવ ઊપર હું રાજી નથી. તે ઊપરાંત
 જેવાને લાગતું વલગતુ છે તેવાને દરજ્જોગવાઈએ
 બોલાવ્યામાંથી શમગરૂ કરવાને મેહનત કર છેઈં.
 તે શત આંકીણથી આ પવીતર જગા ઊપર
 બોલુ છું કે જેની અશરમારા હમદીન જરથોશતી
 શાહુએને થવાથી પોતાની ઇજતમાં તથા ટોલાની
 આબરૂનો વધારો કરે. આમીન. આમીન.

શાહેઓ અને ઊપકી વાએજમાં મોહલાનાં
 આતશ જે તમેને કેહ્યા તેના ખોલાશે એમ
 છે કે જે મોહલામાં દરેએદર હોએ અને તેમાં
 દાદગાં રહેછે તેને કેહેછે, તથા આદરાંન શાહે
 બ તે ગાંમનાં આતશ શમજવા, અને શેહરના
 આતશ તે જાંહાં આતશખેરાંમ હોએ તેને શમ
 જવું. હવે ઘેરના આતશની શંભાલ કરવા વીશે
 મારો નાંકેશ વીચાર તમે દીનદાર શાહેઓને
 જણાડી છું, તે અલખત ધેઆંન આપવા જોગ
 તમે શમજશે. તે એ છે કે આપણે આખાં
 ઘેરવએ કેટલાં ભારત છે, અથવા આખી ચાલી
 અથવા કોઈ માલો જેમાં વધારે ભારત વશે છે.
 તેવોએ હુથેનાં ભાગમાં હલાએદી એક ચોરદી
 રાખી તે જગા ઊપર મોહોટું અપ્રરંગાંનીડી અથવા
 સુલો રાખી જેવોના ઘેરમાં આતશ જલવાતા
 નહી હોએ તેવોએ પેલાં હુથેનાં અપ્રરંગાંનીઆ
 માં લાવી જલવાથી વધારે પ્રાએદા થાએ. ગુના
 હથી છુતવા છતાં પોતાનાં ઘેરમાં કેબલા તરીકે
 પેલી જગા મુકરર કરવાથી દરએક નાખલાં મો
 ટાને શહવાર શાંજ તેની જતન કરવા સાથે બંદ
 ગી કરવાને બની આવશે. વલી અગતની વખતે
 તે જગા બાજ ધરવાના કાંમમાંબી આવે તે શરવે
 કોઈને વાશતે જગા ખોલી રાખવી જોઈએ.
 રાજ ૧૫ મો માહ ૧૦ મો શનશાહી શને ૧૨૪૭ ઇસ્લમી

